

Výroční zpráva
za rok 2018

Green Foundation, nadácia
Sídlo: Búdková cesta 22, 811 04 Bratislava
IČO: 501 022 81
Registrační číslo: 203/Na-2002/1130
Správce: Jan Kurka
E-mail: jan.kurka@greenfoundation.eu
www.greenfoundation.eu

OBSAH:

Vize nadace.....	4
Stručná historie.....	4
Program rozvoje sociálních inovací.....	5
Vzdělávací program.....	6
Blumentálská parta / Future Urban Living.....	9
Attitude Tank.....	10
Nadační vila Búdka 22.....	11
Cíle pro rok 2019.....	12
Podpořené aktivity.....	13
Přehled příjmů podle zdrojů a jejich původu	14
Přehled dárců.....	14
Přehled výdajů.....	15
Ostatní.....	16

PŘÍLOHA:

Účetní závěrka 2018

Probíhající technologická revoluce (tzv. čtvrtá průmyslová) vytváří tlak na zavedené mechanismy spravování společnosti (zejména v důsledku vysokého napětí mezi tempem zavádění nových technologií a schopností jedinců a institucí na změny adekvátně reagovat a současně novými typy nerovností daných přístupem k těmto technologiím). To celé na pozadí (o to ale s větší intenzitou v blízké době) doprovází narážení na či už dokonce překročení limitů čerpání přírodních zdrojů projevující se zejména kolabující biodiverzitou planety a klimatickou změnou. Současná společnost se tak dostává do stavu větší a větší zranitelnosti.

V minulosti průmyslové revoluce přinesly zcela novou dynamiku do společenských vztahů a významným způsobem zvyšovaly kvalitu života jednotlivce. Turbolentní změny však doprovázela celá řada negativních dopadů způsobených nepřípravou/nemožností části společnosti využít změn ve svůj prospěch. V tom se současná změna liší od předešlých. Nyní disponujeme vysokými standardy ochrany lidských práv a právní a demokratický stát zaručují dostatečné rámce účasti společnosti a jednotlivců na správě věcí veřejných, tedy i směřování společnosti. Tady ale narážíme v současnosti na zvyšující se míru nedůvěry společnosti vůči svým institucím a sobě navzájem.

V důsledku výše zmíněného je potřeba redefinovat představu kvality života (a způsoby jejího naplňování), vytvořit kapacity pro zvládnutí změny (zejména odborné, ale i politické a občanské) a vybavit jedince dostatečnými schopnostmi akcelerující změnu pozitivně a aktivně zvládnout ve svůj prospěch. Je nutné předejít riziku „privatizace“ změny novými centry moci (technologickými a průmyslovými společnostmi) a v důsledku tak růstu nerovností a novým „poraženým“. To se povede pouze za úzké spolupráce všech zainteresovaných stran a zejména zvýšenou demokratizací společnosti, dostatečně gramotnou se se změnami aktivně a odpovědně vyrovnat.

Vize nadace

Green Foundation jako silná nadace se středoevropským dopadem, přispívající společnosti v přípravě na zvládnutí výrazných globálních změn spojených zejména s nástupem nových technologií a klimatické změny. Za tím účelem nadace vytváří provázené programy, které jsou schopné identifikovat a sledovat společenský a environmentální dopad technologií a současně využít jejich potenciálu v praxi, stejně tak jako připravit společnost na život s nimi.

Stručná historie nadace

Green Foundation byla založena 22.12.2015 s cílem institucionalizovat dlouhodobé filantropické aktivity jejího zakladatele, slovenského IT investora Borise Zeleného. V tomto duchu nadace v roce 2016 realizovala podporu drobných projektů třetích subjektů a několik vlastních.

Na konci roku 2016 došlo ke změně vedení nadace a byl zahájen dvouletý proces redesignu nadačních aktivit. Prvním krokem bylo vytvoření nové správní rady, složené ze zkušených osobností z různých oborů se středoevropským působením (česko-rakousko-slovenským). Vedle zakladatele a předsedy správní rady Borise Zeleného jimi jsou: Ondřej Liška (ředitel nadace Porticus pro střední a východní Evropu, Blízký východ a severní Afriku a bývalý ministr školství České republiky a předseda Strany zelených), Milan Lapin (profesor klimatologie na Univerzitě Komenského), Martin Hausenblas (podnikatel a filantrop, aktivní v oblasti vývoje a zavádění autonomní sdílené elektromobility a rozvoje Ústeckého kraje v České republice) a Ján Orlovský (ředitel Nadácie otvorenej spoločnosti).

Druhým krokem bylo postupné vytvoření pěti navzájem propojených nadačních programů, vycházejících z nadační vize: Vzdělávací program (environmentální výchova a rozvoj mediální gramotnosti), Program rozvoje sociálních inovací (nástroj prosazování ověřených inovativních postupů do systémové roviny, řešící aktuální společenské problémy), Future Urban Living (městský rozvojový program vycházející z projektu revitalizaci

Kollárova náměstí), Attitude Tank (společenský dopad nových technologií) a nadační vila Búdka 22 (hub sociálně a ekoinovačních institucí). Programy jsou vzájemně provázané, aby v duchu výše zmíněné mise byla nadace schopná identifikovat témata (postojový tank), konkrétními nástroji napomocť jejich realizaci (sociální inovace a městský program) a současně na ně připravit nastupující generace (vzdělávání). To celé se fyzicky zhmotňuje v nadační vile, která vytváří unikátní širší ekosystém aktérů usilujících o pozitivní společenský dopad zejména v oblasti společenských a environmentálních inovací.

Program rozvoje sociálních inovací

Sociální inovace představují nové a oproti dostupným alternativám lepší (tj. účinnější, efektivnější, udržitelnější, spravedlivější) řešení, které naplňuje naléhavé sociální (společenské) potřeby a zároveň vytváří nové sociální vztahy anebo spolupráce. V našem pojetí musí sociální inovace zahrnovat i prvek systémové změny a schopnost škálovat (šířit) společenský dopad. U něj přitom nehraje roli, zda jej realizuje nezisková organizace či soukromá firma. Sociální inovace tak v důsledku mohou výrazným způsobem přispět k definování veřejných politik a v praxi ověřenými způsoby napomáhat ke zlepšování kvality života. Program je realizován v rámci strategického partnerství nadace s mezinárodní organizací Ashoka.

V roce 2017 v rámci spuštění činnosti programu nadace zrealizovala ve spolupráci s Ashokou a Svatoborem sondu do sociálněinovačního ekosystému na Slovensku. Ta identifikovala 9 bariér pro rozvoj sociálních inovací, v jejichž důsledku jsou výsledky ekosystému velmi omezené. Na základě výstupů Sondy byly započaty přípravy dvou dlouholetých projektů: Akademie sociální ekonomiky (ASE) a Social Innovation Lab (SIL). V neposlední řadě se nadace v roce 2018 aktivně podílela na přípravě zákona o sociální ekonomice a na jeho uvedení v praxi.

ASE je platforma organizací (zakládajícími členy jsou Green Foundation, Nadácia Slovenskej sporiteľne a Slovenská sporiteľňa), jejímž cílem

je napomocť rozvoji sociálního podnikání na Slovensku. V roce 2018 byly spuštěny přípravy online vzdělávacího prostředí, po jejímž spuštění v roce 2019 se budou postupně přidávat další nástroje (intenzivní workshopy, inkubátor a individuální poradenství).

SIL je koncept vytvářený ve spolupráci s Novou Cvernovkou v Bratislavě, který bude umístěn v její druhé budově tzv. internátu. Smyslem je vytvořit místo pro testování a rozvoj sociálních inovací v přímé návaznosti na jejich tzv. škálování ve spolupráci s místní samosprávou (zejména v oblasti sociální, vzdělávací a environmentální) a využívajícího obrovského kreativního potenciálu komunity kolem Nové Cvernovky a jeho přetavení v silný společenský a environmentální dopad. V roce 2018 byly vytvořeny základní obrysy projektu. Přípravné práce jsou plánované v letech 2019 a 2020, spuštění pak po rekonstrukci objektu v roce 2022.

Vzdělávací program

Klíčovou aktivitou nadace je příprava nastupujících generací na zvládnutí společenských změn, které se bez dostatečně gramotné populace schopné porozumět novým technologiím, odpovědně se projevující vůči životnímu prostředí a aktivně využívající demokratické nástroje přímé či nepřímé správy věcí veřejných neobejde. Různé průzkumy postojů a chování mladých lidí na Slovensku (a v České republice) ukazují nezájem o dění ve společnosti a o aktivní zapojování se do řešení společenských problémů. Současně vzdělávací systém vykazuje strukturální nedostatky v přípravě mladých lidí na svá budoucí povolání a aktivní život v demokratické společnosti. Za tím účelem si nadace stanovila v oblasti vzdělávání dva střednědobé cíle pro Slovensko a Českou republiku:

1. Vytvořit plnohodnotnou metodiku neformální výchovy k trvale udržitelnému rozvoji na druhém stupni základních škol a na středních školách reagující na aktuální společenské problémy a v duchu současných výukových požadavků s realizací na celém Slovensku
2. Prosadit systém rozvoje mediální gramotnosti celé populace v České

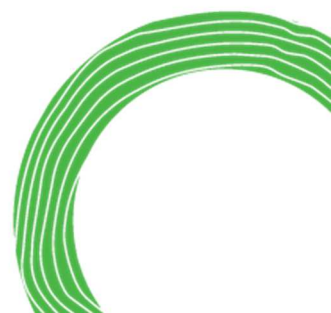
republiky se zapojením všech klíčových aktérů (ústřední orgány veřejné správy, univerzity, vzdělávací instituce, zájmové skupiny, neziskové organizace, atd.)

V první oblasti se nadace v roce 2018 překlopila do závěrečné fáze testování vzdělávacího programu Roots&Shoots, který implementuje na Slovensku metodiku globálního programu vybudovaného Jane Goodall Institute a spočívá v posilování odpovědnosti mladých lidí za prostředí a komunitu, v kterých žijí. Vzdělávací terminologií jde o kombinaci výchovy k trvale udržitelnému rozvoji (ať už jde o její lidskoprávní, environmentální, sociální, kulturní či technologický aspekt) a výchovy k aktivnímu občanství, a to formou tzv. komunitního vzdělávání a vzdělávání orientovaného na místo. Tento způsob výchovy upřednostňuje formování akčních kompetencí žáků na úkor frontální výchovy, což je směr, kterým se bude (musí) ubírat výchova ve 21. století, kde znalosti přestávají mít primární roli a nastupují hlavně kompetence zvládnout dynamicky měnící se prostředí a současně přijmout individuální odpovědnost za stav sebe/obce/krajiny/planety.

Ve školním roce 2018/9 probíhá testování na 20 školách, během kterého je zrealizován postojový výzkum u absolventů programu a současně dochází k dílčí inovaci metodiky. Následně bude program připravený k rozšíření po celém Slovensku.

V oblasti mediální gramotnosti nadace v roce 2018 navázala ve spolupráci s Institutem komunikačních studií a žurnalistiky Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy a Výborem pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu Parlamentu České republiky na cyklus seminářů z roku 2017, jejichž cílem bylo propojit všechny zúčastněné aktéry na poli mediální gramotnosti, identifikovat příležitosti a rizika současné situace a navrhnout opatření, aby došlo k systémovému rozvoji. V roce 2018 byl zpracován poziční dokument identifikující další postup nutný k systémovému rozvoji mediální gramotnosti, který byl na podzim představen a diskutován na veřejném slyšení v Senátu PČR za účasti zástupců klíčových ministerstev, ústředních orgánů a dalších veřejných institucí. Navazující kroky pak převzalo Ministerstvo školství, mládeže

a tělovýchovy a téma mediální gramotnosti se současně povedlo dostat do větší pozornosti odborné i širší veřejnosti, čímž další své působení v této oblasti nadace utlumuje.

Blumentálská parta / Future Urban Living

Projekt Blumentálská parta a program Future Urban Living navazují na aktivity realizované v roce 2017 v rámci projektu revitalizace Kollárova náměstí v Bratislavě. Kollárovo náměstí, centrální bod v centru města, kde se protínají hlavní osy pěší, automobilové a hromadné dopravy, bylo dlouhodobě zanedbávané a současně byl nevyužit potenciál institucí na náměstí působících (zejména vzdělávacích a kulturních). Součástí projektu revitalizace bylo uvedení náměstí do důstojného stavu (vyčištění a oprava mobiliáře a osvětlení). Současně byl zrealizován ve spolupráci s PDCS participativní proces, jehož cílem bylo definovat nové funkce náměstí a propojit relevantní aktéry pro jejich zajištění a dlouhodobou udržitelnost. Klíčová dvě doporučení vzešlá z participace se týkají uklidnění individuální automobilové dopravy a kvality veřejného prostoru na náměstí.

Rok 2018 byl ve znamení snahy prosadit doporučení, které identifikovala participace, a současně položení základů pro dlouhodobý model aktivního zapojení aktérů do rozvoje okolí Kollárova náměstí a širší zóny, tzv. Blumentálské party. Půjde tak o první slovenský business development district.

Pozitivním impulsem pro budoucnost Kollárova náměstí byly podzimní komunální volby, jejichž vítězové naplno převzali doporučení vzešlá z participace, zejména co se uklidnění individuální automobilové dopravy týká.

Attitude Tank

Šlo o ambiciózní program, který se chtěl stát hlavním obsahovým motorem pro ostatní nadační aktivity a pro tvorbu nových. Po půlročním fungování byl však ukončen, a to zejména kvůli přílišné náročnosti v kontextu nízkého potenciálu získat relevantní partnery na Slovensku. Téma dopadu nových technologií na společnost a život jedince tak nadace postupně opouští a věnuje se zejména připravenosti na zvládnutí klimatické krize posilováním motivace a kompetencí aktérů na různých úrovních.

Program se pokusil zaměřit na porozumění společenským, etickým a regulačním dopadům dynamicky se rozvíjejících nových technologií. Byly zmapovány aktivity nových globálních iniciativ a programů řešících identickou nebo podobnou misi (vznikají v této době) a formuloval klíčové otázky a výzvy dopadu technologií na naše životy zejména v oblasti budoucnosti práce a vzdělávání.

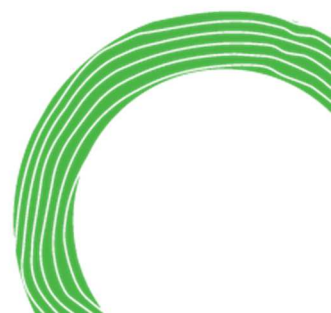
Nadační vila Búdka 22

Búdka 22 je fyzickým zhmotněním nadačních programů v prostoru Bratislavy a jejího okolí. Vytváří komunitu spřízněných organizací a jednotlivců, kteří se věnují zejména sociálním a environmentálním inovacím. Búdka 22 vytváří prostor pro činnost těchto subjektů, jejich vzájemnou spolupráci a působení na veřejnost. Búdka 22 současně slouží jako příklad environmentálně šetrného domu s využitím běžně dostupných (tj. i finančně) postupů. Její rekonstrukce proběhla v souladu s principy cirkulární ekonomiky (využití odpadových materiálů jako suroviny, certifikovaných materiálů bez chemických látek, důraz na obnovu původních zařízení a až v krajním případě pořízení nových) a provozně funguje na principu zero waste (tedy ve snaze předcházet vzniku odpadu).

Búdka 22 slouží svému novému účelu od prosince 2017. V roce 2018 došlo k rekonstrukci zahrady a dům tak nyní naplno slouží zhruba 35 obyvatelům.

Cíle nadace pro rok 2019

1. Vyhodnocení a revize nadačních aktivit a jejich překlopení z designovací do škálovací fáze
2. Vytvořit nové finanční zdroje pro rozvoj aktivit
3. Dokončit vytvoření nadačního týmu pro další období
4. Přejít z komunikačního klidu designové fáze do aktivní komunikace a dotvořit nadační identitu

Podpořené aktivity v roce 2018

V roce 2018 došlo k utlumení finanční podpory jiných subjektů a nadace využívala své zdroje primárně na rozvoj svých vlastních aktivit. Nadační podpora se tak postupně přetavila z finanční na nefinanční. V roce 2018 byly podpořeny 2 environmentálně-vzdělávací projekty v celkové výši 9.500,- EUR.

- Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica - projekt Městské včely - 7.500,- EUR
- Centrum environmentálnych aktivít - CEA - projekt Mladí reportéri pre životné prostredie - 2.000,- EUR

Přehled příjmů podle zdrojů a jejich původu v roce 2018

Zdroje příjmů:

- Přijaté příspěvky od jiných organizací.....	39.620,00
- Přijaté příspěvky od fyzických osob.....	178.636,19
- Příspěvky z podílu zaplacené daně.....	547,49
- Jiné ostatní výnosy.....	435,00
- Dotace.....	0,00
- Celkem.....	219.238,68

Přijaté příspěvky od jiných organizací:

- Nadácia Slovenskej sporiteľne.....	39.620,00
- Celkem.....	39.620,00

Přijaté příspěvky od fyzických osob:

- Příspěvky od zakladatele nadace Borise Zeleného.....	178.386,19
- Příspěvky od jiných FO.....	250,00
- Celkem.....	178.636,19

Přehled dárců v roce 2018 (nad 331,- EUR)

- Boris Zelený - 178 386,19 EUR
- Nadácia SLSP - 39 620,- EUR

Přehled výdajů v roce 2018

Celkové výdaje nadace:

- Náklady na činnost nadace - 198.231,43 EUR
- Náklady na podporu třetích subjektů - 9.500,- EUR
- Náklady na správu nadace - 45.622,89 EUR
- Dohromady - 253.354,32EUR

Náklady na správu nadace:

- Ekonomická agenda - 4.603,20 EUR
- Hrubé mzdy - správce - 30.023,08,- EUR
- SP, ZP - správce - 10.568,03,- EUR
- Zákonné sociální náklady - 428,58 EUR

Ostatní

Změny vykonané v nadační listině a ve složení orgánů:

- Nadace během roku 2018 nečinila žádné změny v nadační listině a ve složení orgánů.

Přehled o činnosti nadačních fondů:

- Nadace během roku 2018 nezřídila a ani nevedla žádné nadační fondy.

Příloha
Účetní závěrka 2018

